

LANDSKAPSBILDE

E6 Skogheim-Fossum, uten tunneler (planid: 2024 001)
Fagrapport

PlanID: 2024 001

Dokument ID: NV50E6BV-ARK-RAP-002

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Revisjon gjeld	Utarbeidet av	Kontrollert av	Godkjent av
00	12.03.24		Tor Nilssen	EGLTRH	EGLTRH

Forord

Joint Venture Skanska Syltern (JV) skal bygge ny E6 Berkåk - Vindåsliene, på vegne av Nye Veier. Strekningen fra Skogheim til Fossum er omfattet av en egen reguleringsplan, med planID. 2020 001, vedtatt i 2022.

I den anledning optimaliseres veganlegget. Det er avdekket stort potensial for besparelser, noe som innebærer at gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001) må endres.

Rambøll og Henning Larsen Arkitekter bistår som rådgivere i prosjektet og har ansvar for bidraget med å utarbeide forslaget til ny reguleringsplan med plannavn E6 Skogheim – Fossum, uten tunneler, planID 2024 001. Dette skjer i tett dialog med ledelsen i JV og Nye Veier.

Nye Veier AS
Sluppenvegen 17B
7037 Trondheim
Tlf.: +47 479 72 727
www.nyeveier.no

Organisasjonsnummer: 915 488 099

Nye Veier AS
Side 2

Sammendrag

Gjeldende reguleringsplan for E6 Skogheim – Fossum (planID: 2020 001) ble vedtatt i 2022. Som del av planmaterialet for reguleringsplanen ble det utarbeidet en konsekvensutredning for temaet landskapsbilde. Rapporten er datert den 25.06.2021 (Dokument ID: E6UV-PLA-RAP-002). I denne utredningen framgår at *verdien* av landskapsbildet i planområdet og de nærmeste omgivelsene er vurdert til *middels +*. Videre vurderes vegprosjektets påvirkning på landskapsbildet til samlet sett å gi karakteren *forringet*. Sammenstillingen av verdi og påvirkning gir *en samlet konsekvens for landskapsbildet som er middels negativ*. Hovedårsak til den negative konsekvensen er at sammenligningsgrunnlaget (alternativ 0) den gangen var dagens situasjon og tidligere vedtatt reguleringsplan (planID: 2020 001) med E6 i tunneler gjennom åsryggen øst for Vindåsliene.

Nå er planene for E6 på denne strekningen nok en gang endret gjennom en optimaliseringsprosess, slik at en ny reguleringsplan er påkrevd. I forhold til landskapsbildet er konklusjonen at *endringene samlet sett gir en landskapspåvirkning som er noe mindre negativ* enn ovennevnte reguleringsplan (planID: 2020 001), men at den likevel ligger innenfor karakteren *forringet*. Konsekvensen for landskapsbildet blir derfor *middels negativ*.

Begrunnelsen for ovennevnte er en samlet vurdering av landskapskonsekvensene av tiltaket når en har gått gjennom og hver for seg sammenlignet delstrekninger innenfor planområdet:

- Strekningen Skogheim - Bjørset: Landskapspåvirkninger og konsekvenser tilnærmet lik gjeldende plan fra 2022.
- Strekningen ved Hestvollan: Landskapspåvirkninger og konsekvenser mindre negative enn gjeldende plan fra 2022.
Strekningen i dalrommet ved Bjørga: Landskapspåvirkninger og konsekvenser noe mer negative enn i gjeldende plan fra 2022.
- Strekningen i nord ved Fossum: Landskapspåvirkninger og konsekvenser mindre negative enn i gjeldende plan fra 2022.

SAMMENDRAG	3
1 INNLEDNING	5
1.1 BAKGRUNN FOR PROSJEKTET	5
1.2 METODISK TILNÆRMING	5
1.3 BESKRIVELSE AV ENDRINGSTILTAKENE	5
2 TIDLIGERE VURDERINGER AV KONSEKVENSER FOR LANDSKAPSBILDET.....	8
3 KONSEKVENSER AV ENDRINGSFORSLAGET	8
4 ANBEFALTE OPPFØLGENDE TILTAK.....	14
5 KILDER	14

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for prosjektet

JV Skanska Syltern og Nye Veier innledet høsten 2023 en optimaliseringsfase for prosjektet E6 Berkåk-Vindåsliene. I fasen skal partene sammen optimalisere prosjektet med tanke på klima, miljø og kostreduksjon. I optimaliseringsfasen har det vist seg at det er store potensialer til forbedring på disse forholdene, dette medfører justert linjeføring i forhold til gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001).

På grunn av forslag til nye løsninger må det utarbeides en ny reguleringsplan med plannavn E6 Skogheim – Fossum, uten tunneler (planID 2024 001) som erstatter gjeldende reguleringsplan for Skogheim – Fossum (planID 2020 001), vedtatt i 2022.

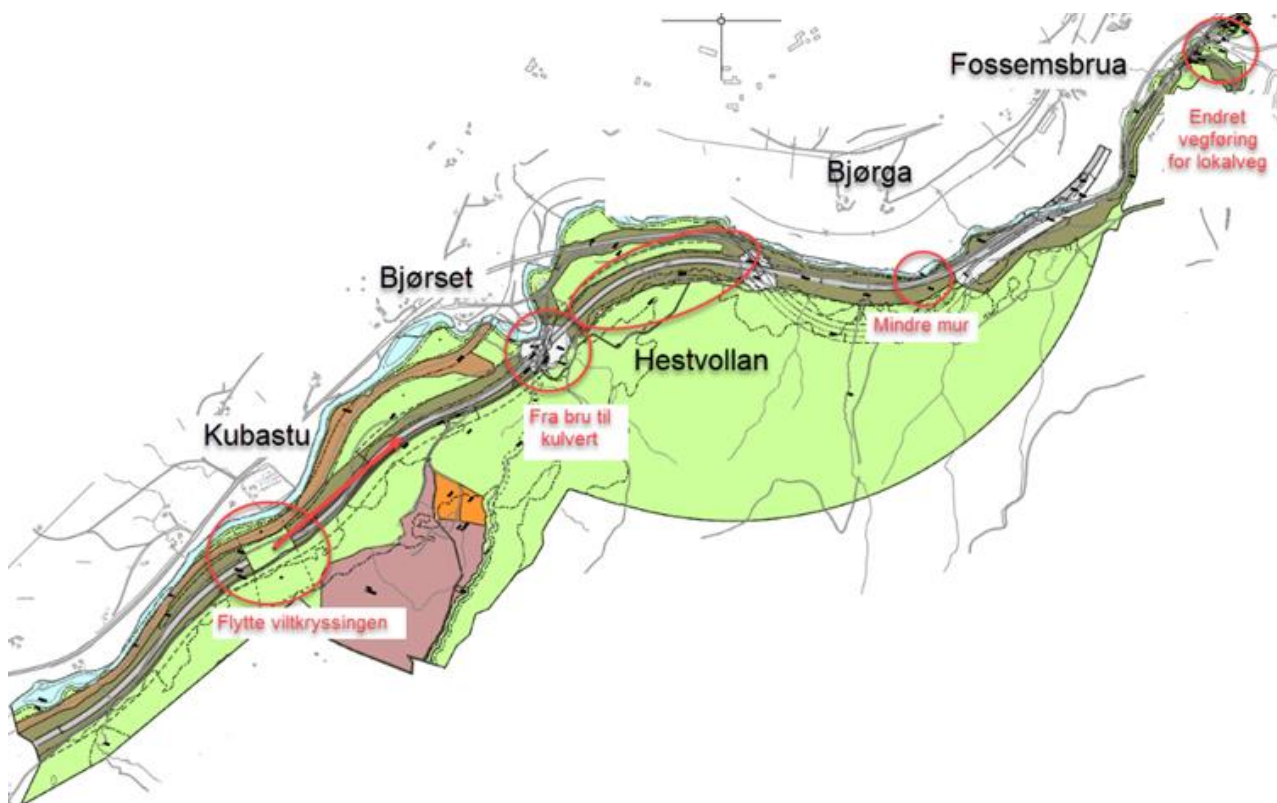
1.2 Metodisk tilnærming

Utarbeidete fagrapporter beskriver og vurderer endringene som foreslås. Fagrapporter som ble utarbeidet i 2020, tilhørende gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001), vil danne grunnlag for sammenligning av planforslaget opp mot gjeldende plan, og vil ikke revideres eller endres som følge av omreguleringen.

Denne rapporten må derfor sees i sammenheng med tidligere utarbeidet rapport, vedlegg til gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001), dokument ID: E6UV-PLA-RAP-002 og med tilleggsutredning gjennomført i forbindelse med Statsforvalterens innsigelse, «Reguleringsplan E6 Skogheim-Fossum. Vurderinger av samlede virkninger på Gaulavassdraget», Nye Veier 18.02.2022.

1.3 Beskrivelse av endringstiltakene

Forslag til endringstiltak framkommer av figur 1.

Figur 1 Endring av elementer i reguleringsområdet.

Omreguleringen vil berøre forhold/endringer som listet opp under:

- Smidigere linjeføring for ny 4-felts E6,
Veganlegget blir liggende lavere i terrenget, og med noe krappere horisontalkurvatur. Ny løsning vil gjenbruke mer av dagens E6 enn tidligere planlagt, samt at lokalvegen i Vindåsliene ikke bygges i tunnel, men som en parallell til ny E6 i dagen. Konsekvensen av dette er mindre utslag for skjæringer og fyllinger, og mindre arealbruk til samferdselsformål.
- Kubastu viltovergang – flytting av viltovergang
I ny løsning blir plassering av viltovergang ca. 500 meter lengre nord enn hva som er foreslått i godkjent plan 2022. Dette fører også til noe omlegging av lokalveg. Ledegjerde er vist mellom elva og jernbanen.

Ny plassering foreslås i et område med større avstand til jernbanen og i et mindre sidebratt terreng. Overgangens lengde øker fordi lokalvegen også føres over viltovergangen. E6 senkes gjennom området.

- Hestvollbrua – Bjørset – kulvert i stedet for bruløsning
I ny løsning foreslås det å senke E6 i terrenget for å bedre massebalanse og terrenginngrep. På denne måten blir kryssingen mer aktuell i form av kulvert og løsning for bekk, samt mulig småviltkryssing i kulvertløsningen, til erstatning for regulert bru over lokalveg- og bekkekryssing på Bjørset.
- Omlegging av E6 ved Hestvolla
I ny løsning foreslås E6 med en annen horisontalkurvatur og parallelført lokalveg i dagen, i stedet for i tunnel.

Endringen vil i hovedsak ligge innenfor samferdselsformål. Unntaket er at det går noe av LNF-arealet nord for regulert E6 som må brukes til vegformål, mens langt mer areal avsatt til vegformål, sør for ny veglinje, ikke blir berørt av vegformål.

- Mindre støttemur mot Ila

I ny løsning foreslås kortere støttemur sammenlignet med forslaget i gjeldende plan, noe som gir mindre inngrep i Ila. Årsaken til at muren og tiltaket nede ved elven er mindre nå, sammenlignet med godkjent plan 2022, er fordi man har senket E6-linja og samtidig ligger nærmere eksisterende veg enn sist. Dette er mulig pga. fylkesvegen krysser over E6 med en overgangsbru istedenfor en tunnelportal under E6.

- Området ved Fossem bru

Gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001) legger opp til at lokalveg går på store fyllinger gjennom området. I foreslått ny løsning vil fylkesvegen senkes og føres over Fossem bru, med nytt dekke og nye brukar. Det blir ingen nye konstruksjoner/pilarer i elva. Det legges opp til at lokalvegen reguleres med bredde 7,5 meter.

Avkjøringen mot Vagnillgrenda flyttes noe nærmere dagens avkjøring, enn det som ligger i regulert løsning.

2 Tidligere vurderinger av konsekvenser for landskapsbildet

Landskapsverdi

Landskapsverdien av prosjektområdet er vurdert til å være mer enn middels verdifullt. Her er sammenligningsgrunnlaget områder innenfor landskapsregion 27; dal og fjellbygdene i Trøndelag. Oppsummert er landskapsbildet i planområdet variert og mangfoldig. Her finner vi flere landskapstyper representert langs en relativt kort strekning av E6. Her kan nevnes følgende: Trang v-dal, elveløp med kulper, fosser og stryk, sideelver, oreskog i rasmark, granskog på grunnlendt mark, slak u-dal med buktende elv i sør, kulturlandskap med gårdstun, randsoner, beitemark og fulldyrket jord.

Påvirkning og konsekvenser

En 4-felts E6 med lokalveg gjennom det trange midtpartiet av planområdet medførte vesentlig større skjæringer i fjell og løsmasser enn den først regulerte E6 med lokalveg i tunnel. Landskapsinngrepene ble mer dominerende fordi landskapsrommet er trangt i dalpartiet langs elva Ila. Det fysiske veganlegget og de tilhørende terrenginngrep langs vegens sør/østside gav større negative konsekvenser for landskapsbildet enn dagens situasjon og den første reguleringen hvor E6 var lagt i tunnel øst for dalen. Bortsett fra inngrep knyttet til tunnelportaler og omlagt lokalveg var det i den gjeldende reguleringsplanen (planID: 2020 001) ingen nye landskapsinngrep mellom tunnelportalene ved Djupdal i sør og den omlagte lokalvegen over tunnelportalen ved Bjørnga i nord.

I søndre del av den trange dalparsellen opp til Bjørset innebar reguleringsforslaget at E6 ville dreid sørover og bort fra dalrommet langs Ila gjennom en 650 meter lang skjæring i skogåsen øst for elva. Denne skjæringen gav et stort og negativt landskapsinngrep.

Det først regulerte massedeponiet (2019) sør for Bjørset var større enn deponiområdet i gjeldende reguleringsplan fra 2022 (planID: 2020 001). Plasseringen av deponiet ligger imidlertid i et lite eksponert dalterreng i forhold til der folk flest ferdes og bor, og er i praksis en utvidelse av et eksisterende massedeponi. De visuelle landskapsvirkningene av dette deponiet vil derfor være beskjedne, selv om landskapet i deponiområdet vil bli forringet.

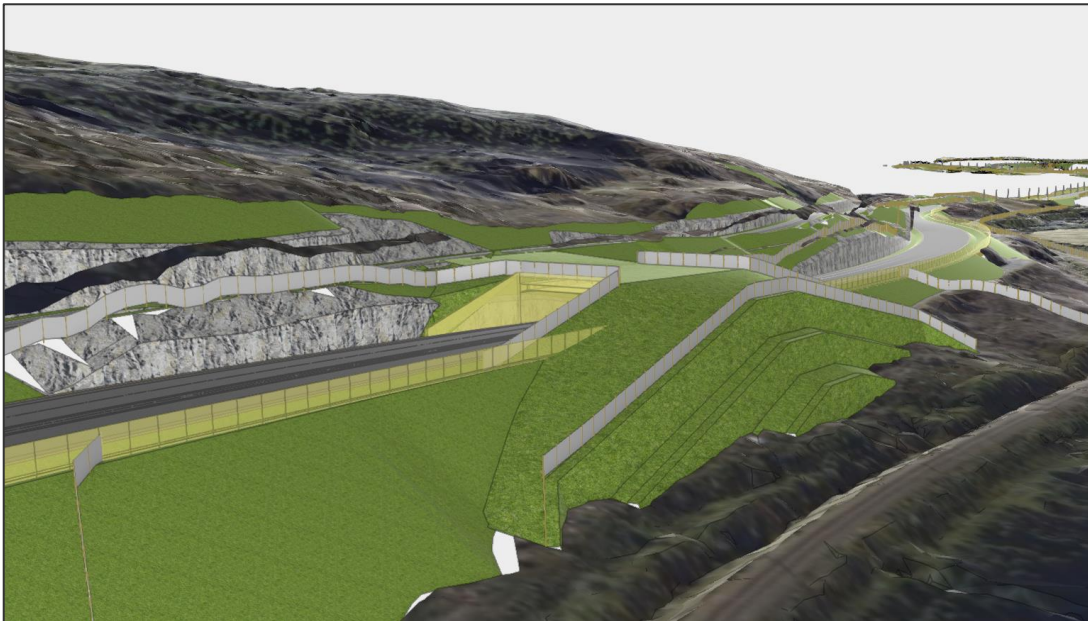
Ved Fossum er landskapsbildet spennende på grunn av fossen og det trange elvejuvet. Kulturmiljøet med mølla, rørgata, inntaksdammen, damhuset, brua og natursteinsmurene beriker landskapsbildet ytterligere. I reguleringsplan (planID: 2020 001) ble bruas plassering flyttet mot øst og vegen hevet, noe som medførte store uheldige terrenginngrep. Landskapskonsekvensene for elverommet og kulturlandskapet omkring ble negative.

Tunnelløsningen for lokalvegen var positiv for landskapet fordi vegsystemet ble smalere og terrenginngrepene ble redusert.

3 Konsekvenser av endringsforslaget

Skogheim-Bjørset

Figur 2 viser modellfoto av gjeldende regulering. I forhold til gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001) er landskapskonsekvensene for strekningen mellom Skogheim og Bjørset nokså uendret i ny reguleringsplan. En positiv endring er at viltovergangen er foreslått flyttet ca. 500 meter nordover mot Bjørset til en lokasjon hvor både terrenget og mer tilgjengelig areal mot Dovrebanen har muliggjort en bedre terrengforming. Viltovergangen tjener også som overgangsbru for lokalvegen, Figur 3. Negativt for landskapsbildet på denne strekningen er at bruene over bekken ved Bjørset (Hestvollbrua) er erstattet av fylling og kulvert etter at veglinjen er senket.

Figur 2 Modellfoto av område ved viltovergang i gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001).

Figur 3 Modellfoto av ny lokalisering av viltovergang i ny reguleringsplan

Bjørset - Vindåsliene ved Hestvolla

På denne strekningen er E6 lagt i en kurve lenger vest og derved kommer den tidligere inn på dagens E6-trasé enn i gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001). Lokalvegen vil følge dagens E6 til den har passert brua over Bjørsetfossen, og deretter krysse over til østsiden av E6 på ei overgangsbru over E6, se Figur 3. Videre nedover dalen vil lokalvegen bli lagt i dagen øst for ny E6. I gjeldende reguleringsplan fra 2022 (planID: 2020 001), er lokalvegen foreslått lagt i tunnel på denne strekningen.

Landskapskonsekvensene av ovennevnte omregulering av denne strekningen vil være at dagens dype skjæring i åssiden ved Hestvolla blir erstattet av et lettere veganlegg med en mindre fjellskjæring lenger vest. Ved dette grepet vil en redusere arealbeslaget av naturmark samtidig som at det vil være et positivt for landskapsbildet på strekningen. Nordover fra lokalvegens brukryssing over E6 er lokalvegen lagt høyere i terrenget, noe som reduserer høyden på

fjellskjæringen øst for vegene. Terrenget mellom vegene bør tilplantes med skog for ytterligere å redusere den visuelle virkningen av landskapsinngrepene, spesielt fjellskjæringen i øst. (jf. 4 Anbefalte oppfølgende tiltak)

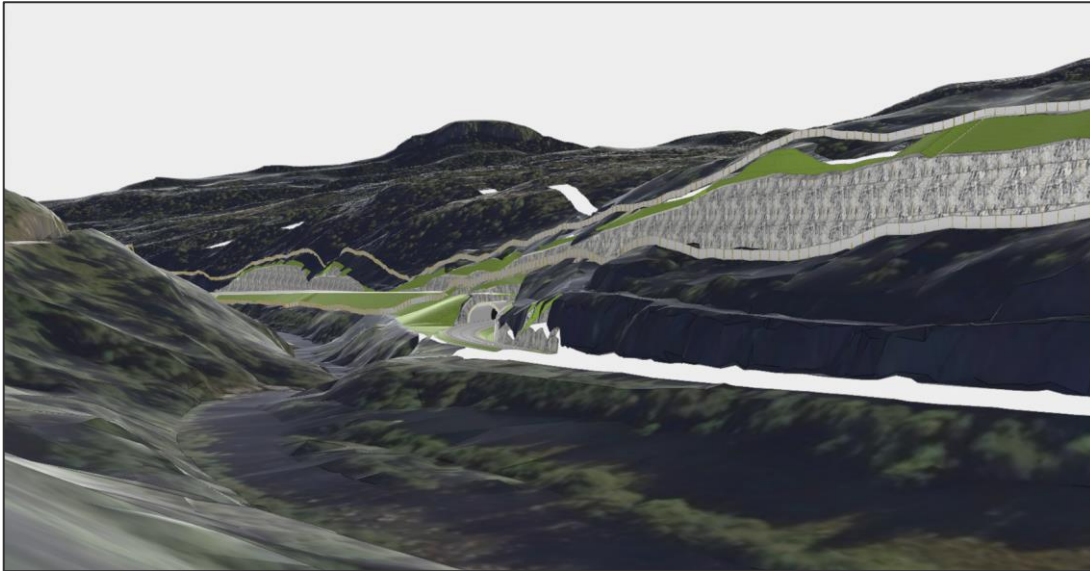

Figur 4 Modellfoto av regulert veg ved Hestvolla. Lokalvegen (dagens E6) til høyre.

Figur 5 Modellfoto av forslag til ny reguleringsplan ved Hestvolla.

Figur 1 viser at inngrepene i natur er redusert, og fjellskjæringene i øst (til venstre) er sterkt redusert i høyde. Det grønne beltet mellom E6 og lokalvegen sør for brua (nederst til venstre) er betraktelig redusert i høyde. Det grønne beltet mellom E6 og lokalvegen sør for brua (nederst til venstre) foreslås revegetert med stedegen vegetasjon.

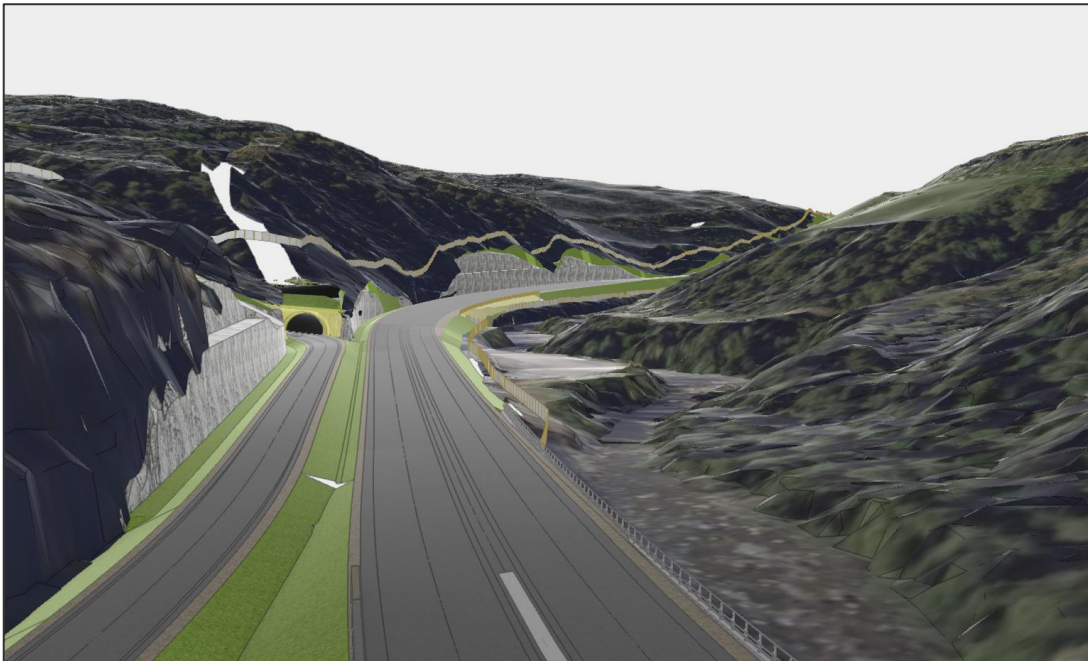
Figur 6 Modellfoto av gjeldende regulering sett mot nord ved Hestvolla. Midt i bildet sees søndre tunnelportal for lokalvegen.

Figur 7 Modellfoto av forslag til ny regulering på samme sted som foto 6.

Vindåsliene ved Bjørga

Landskapsbildet på strekningen hvor lokalvegen er lagt i tunnel i gjeldende reguleringsplanen fra 2022 (planID: 2020 001), vil i forslaget til ny reguleringsplan bli mer negativt påvirket av tiltaket, se Figur 6 - Figur 9. Med i alt seks kjørefelt langs elvas østside i dette trange dalrommet, vil veganlegget bli det dominerende landskapselementet her. Fjellskjæringen øst for vegene vil bli også bli høyere og mer dominerende.

Figur 8 Modellfoto sett mot sør av gjeldende reguleringsplan (planID: 2020 001) ved nordre tunnelportal for lokalvegen

Figur 9 Modellfoto sett mot sør i ny reguleringsplan.

Strekningen ved Fossum

I dette området, se Figur 10 - Figur 12, vil den nye reguleringsplanen være vesentlig bedre for landskapsbildet enn den gjeldende reguleringsplanen fra 2022 (planID: 2020 001). Dette gjelder spesielt for området ved Fossum. I gjeldende reguleringsplan fra 2022 (planID: 2020 001), er lokalvegen hevet og flyttet østover i forhold til dagens bru ved Fossum. Dette medfører at terrenget i det meste av området her vil bli endret.

Området har som omtalt i konsekvensutredning for gjeldene reguleringsplan av 2022 (planID: 2020 001) (3), et meget verdifullt landskapsbilde med elva, elvejuvet, fossen og

landbrukslandskapet på østsiden. Området er samtidig også et verdifullt kulturmiljø med bl.a. den gamle møllebygningen (nå el.verk), demningen, damhuset, natursteinsmurene og brua. Den foreslåtte omreguleringen gjør at en nå kan bevare vesentlig mer av de eksisterende landskaps- og kulturverdiene ved Fossum.

Figur 10 Møllebygningen, Byna med fossen og vannrenna/rørgata ved Fossum.

Figur 11 Modelfoto av gjeldende regulering ved Fossum

Figur 12 Modellfoto av forslag til ny regulering ved Fossum

4 Anbefalte oppfølgende tiltak

I planområdet vurderes det som aktuelt å følge opp følgende konsekvensreducerende tiltak i forhold til temaet landskapsbilde.:

1. Erstatte fyllinger for E6 og lokalveg over dalsenkning/bekk ved Bjørset med bru (Hestvollbrua)
2. Fjerne alle nedlagte vegstubber (Vegdekke/vegoverbygning) innenfor planområdet og forme terrenget og tilplante disse slik at de visuelt sett vil framstå som naturlandskap.
3. Tilplante området mellom E6 og ny lokalveg ved Hestvollen med stedegen trevegetasjon
4. Benytte naturstein (maskinmur) i alle terrengmurer, både frittstående murer og vingemurer ved brukar.

Forslag til nye planbestemmelser ut fra landskapshensyn: Formulere innholdet i punkt 2, 3 og 4 ovenfor som paragrafer i planbestemmelsene.

5 Kilder

1. Modell av reguleringsplan Skogheim-Fossum 2021 (planID: 2020 001).
2. Modell av reguleringsplan Skogheim-Fossum 2024
3. KU Landskapsbilde Skogheim-Fossum 25.06.21 (PlanID 2020001)
4. «Reguleringsplan E6 Skogheim-Fossum. Vurderinger av samlede virkninger på Gaulavassdraget», Nye Veier 18.02.2022.
5. V712/M-1941

Vi bygger **gode** veier **raskt** og **smart**